

Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02G050V01501	Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I	1c	6
P02G050V01502	Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I	1c	6
P02G050V01503	Valoración e prescrición do exercicio físico para a saúde	1c	6
P02G050V01504	Xestión e organización dos sistemas deportivos I	1c	6
P02G050V01601	Actividade física e deporte adaptado	2c	6
P02G050V01602	Actividade física e deporte recreativo	2c	6
P02G050V01603	Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II	2c	6
P02G050V01604	Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II	2c	6
P02G050V01901	Actividades de fitness	1c	6
P02G050V01902	Xerontoloxía e actividade física	1c	6
P02G050V01903	Biomecánica da técnica deportiva	2c	6
P02G050V01904	Deportes náuticos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I**

Materia	Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I			
Código	P02G050V01501			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Rey Cao, Ana Isabel			
Profesorado	Rey Cao, Ana Isabel			
Correo-e	anacao@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A didáctica é o ramo das Ciencias da Educación que ten por obxecto a optimización do proceso ensino-aprendizaxe (E-A) en prol do perfeccionamiento do Ser Humano. O obxectivo fundamental desta materia é facilitar ao alumnado os coñecementos básicos para desenvolver con rigor didáctico a programación dun proceso de ensino-aprendizaxe a través das expresións motrices. A Didáctica é un contido transversal indispensable para a práctica profesional dos graduados en Ciencias da Actividade Física e o Deporte. Está presente en todo proceso de E-A, con independencia do ámbito onde se desenvolva: rendemento deportivo, ocio, educación ou saúde. Nesta aproximación inicial (no segundo cuadrimestre do mesmo curso impártese Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II) abórdanse os principais elementos do sistema que constitúe unha programación educativa. A materia aporta as ferramentas coas que posteriormente poder adaptarse a calquer proceso de ensino-aprendizaxe en contextos non formais (docencia en actividades extraescolares, escolas deportivas, asociacións, centros socioculturais, academias, etc.) e formais (educación física escolar). A materia céntrase na dimensión máis instructiva dos procesos de E-A, no deseño e orquestación das tarefas de E-A para a optimización da presentación dos contidos en coherencia coas competencias, obxectivos; e os métodos de control da disciplina, espacio e comunicación.			

Competencias

Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar os diferentes elementos do acto didáctico, como se articula a súa presenza na programación e entender a relación entre eles.	B15
Conceptualizar o que é unha programación sistémica, os modelos didácticos fundamentais e os elementos que constitúen a ecoloxía dos procesos de ensino-aprendizaxe.	B1 B2

Utilizar a plataforma de teledocencia para supervisar a guía docente, o guión do traballo e realizar B12 a inscrición para o traballo por proxectos/microensino.

Empregar a web 2.0 para avaliar os procesos de E-A desenvolvidos na aula.

Asimilar que a realización dunha boa programación é un factor fundamental para unha boa profesional da actividade física e o deporte.	B11 B13
Comprender que a reflexión que acompaña á programación responde a un aspecto básico da deontoloxía profesional.	B11 B13
Seleccionar, secuenciar e explicitar obxectivos para unha programación de forma sistémica e articulada en niveis de concreción.	B15 B21
Seleccionar, secuenciar e explicitar contidos para unha programación sistémica e articulada en niveis de análise epistemolóxico e psicopedagóxico.	B15 B16 B21
Seleccionar e aplicar os métodos e técnicas didácticas máis acordes aos obxectivos, contidos, modelo didáctico e estratexia seleccionada na programación.	B13 B15 B16 B18 B20 B21 B23
Deseñar sesións a través da motricidade realizando unha elección e ordenación idónea dos elementos didácticos.	B15 B16 B18 B20 B21 B23 B26
Deseñar tarefas acordes aos obxectivos e contidos.	B15 B18 B20 B23 B26
Realizar en equipo unha programación didáctica completa para unha intervención concreta.	B2
Desenvolver unha intervención didáctica nun contexto facilitado, prestando especial atención ás habilidades comunicativas.	B12 B13
Aceptar as avaliacións externas e emprega-las como eixos de reflexión sobre a propia competencia didáctica.	B25 B26
Ser autocrítico/a coas habilidades didácticas.	
Desenvolver a capacidade de avaliación didáctica observando o desenvolvemento dos elementos do acto comunicativo na praxis dos procesos de ensino-aprendizaxe.	
Analizar sistémicamente a programación desenvolvida avaliando a súa coherencia estratéxica.	

Contidos

Tema	
1. Fundamentación teórica da Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.	Bloque temático I. Aspectos conceptuais da didáctica dos procesos de E-A na actividade física e o deporte. 1. A didáctica. 1.1. Contextualización histórica. 1.2. Definición. 1.3. Obxecto, funcións e clases de didáctica. 1.4. Didáctica e currículo. 2. Os procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte. 2.1. Delimitación e epistemoloxía do concepto.
2. Elementos básicos na programación dos procesos de ensino aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.	Bloque temático II. A programación nos procesos de E-A na actividade física e o deporte.
3. A coherencia na programación didáctica.	3. Concepción ecolóxica dos procesos de E-A na actividade física e o deporte.
4. Programación dos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte no terceiro nivel de concreción ou programación a curto prazo. As unidades de programación.	4. A programación didáctica. 4.1. Concepto de programación. 4.2. Modelos de programación. 4.3. Características da programación. 4.4. Componentes da programación.

5. Modelos para a intervención a través da actividade física e o deporte nos elementos presentes no terceiro nivel de concreción ou programación a curto prazo.

Bloque temático III. Principios, finalidades, competencias e obxectivos nos procesos de E-A a través das expresións motrices.

5. Tipos de obxectivos.

6. Tarefas do profesorado vencelladas aos obxectivos.

7. Taxonomías de obxectivos.

Bloque temático IV. Contidos nos procesos de E-A na actividade física e do deporte.

8. Os contidos. Tipos de contidos.

8.1. Os contidos na educación a través da motricidade.

8.2. Contidos abstractos ou epistemolóxicos. Taxonomías.

8.3. Contidos psicopedagóxicos. Taxonomías.

9. Tarefas do profesorado vencelladas aos contidos.

6. A tarefa didáctica.

Bloque temático V. Metodoloxía dos procesos de E-A na actividade física e o deporte.

10. Conceptos e elementos.

11. Actividades de ensino-aprendizaxe.

11.1. A tarefa didáctica.

11.2. Método de presentación da tarefa.

11.3. Formulación de tarefas.

11.4. Análise didáctico das tarefas motrices.

12. Métodos de práctica.

13. Métodos para a organización da sesión.

14. Métodos para a organización espacial e material.

15. Métodos para a formación e distribución de grupos.

16. Métodos para a xestión da disciplina.

7. Habilidades do/a docente nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.

Bloque temático VI. Habilidades do profesorado nos procesos de E-A na actividade física e o deporte.

17. Métodos para a comunicación.

17.1. Habilidades de comunicación.

17.2. Feedback.

18. Estratexias para unha comunicación sen prexuízos de xénero e non sexista.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22	11	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	36	36	72
Traballos tutelados	1	12	13
Titoría en grupo	3	7	10
Prácticas de laboratorio	14	0	14
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	3	4
Estudo de casos/análise de situacións	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Clases Maxistrais nas que se explican os fundamentos teóricos. O alumnado asimila e toma apuntes. Plantexa dúbidas e cuestións complementarias.

Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballo individual e grupal de resolución de tarefas. A profesora presenta e exemplifica a tarefa e o alumnado resolve e plantexa dúbidas. En base a un suposto práctico no cal se especifica un contexto, colectivo, e duración dunha actividade, o alumnado realizará un fragmento da programación, especificando os seguintes elementos: - Formulación de obxectivos. A corrección realizarase na aula ou titoría. - Elaboración dunha matriz abstracta de contidos que desenvolverían para ese caso. A corrección realizarase na aula ou titoría. - Formulación de contidos psicopedagóxica para o suposto plantexado. A corrección realizarase na aula ou titoría. - Deseño de tarefas adecuadas ao suposto. Explicitación de tarefas. En base a unha serie de criterios explicitados pola profesora [obxectivos, contidos, colectivo, método, etc.] explicitar con corrección tarefas didácticas. A corrección realizarase na aula ou titoría. - Elaboración dunha progresión de tarefas para a aprendizaxe dunha habilidade motriz. En base a unha serie de criterios explicitados pola profesora [obxectivos, contidos, características alumnos/as, método, etc.] explicitar con corrección as tarefas didácticas axeitadas para a aprendizaxe da habilidade especificada. Utilizaranse como criterios para realiza-la progresión os canais perceptivo, decisional ou execucional. A corrección realizarase na aula ou titoría.
Traballos tutelados	- Deseño e desenvolvemento dunha intervención didáctica a través da actividade física e o deporte. Aplicación de microensinanza. Cada grupo de tres persoas (ou dúas, se así o indica a profesora) desenvolverá unha sesión según as características básicas determinadas na opción que lle sexa asignada. En cada unha delas abórdase especificamente un método didáctico. Tomando como base ese elemento didáctico o grupo deberá deseña-lo resto de elementos didácticos para constituí-la súa sesión. Esta sesión deberá ser impartida aos seus compañeiros e compañeiras nas aulas prácticas. É obrigación do alumnado manterse informado das posibles modificacións no calendario de prácticas. É obrigatorio realizar un mínimo de dúas titorías antes da realización da sesión. Unha delas será en hora de clase.
Titoría en grupo	O alumnado presenta o desenvolvemento do seu traballo tutelado nun mínimo de tres titorías grupais.
Prácticas de laboratorio	Nas aulas de laboratorio se experimentarán as tarefas motrices propostas e a realización dunha intervención docente. Participación nunha microensinanza. Os métodos desenvolvidos serán mando directo, asignación de tarefas, microensinanza, ensino recíproco-pequenos grupos, ensino modular, resolución de problemas, descubrimento guiado e grupais participativas (para as reflexións-análise do final da sesión).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Supervisión, discusión e corrección do traballo tutelado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballos tutelados	Microensino: Programación e desenvolvemento dunha intervención didáctica a través da actividade física e o deporte. Os criterios son: - Entregar o borrador da sesión e a memoria final no prazo establecido. - Desenvolver o traballo cumprindo os requisitos formais e de contido esixidos. - Levar á práctica a sesión deseñada. - Asistir a dúas titorías para a revisión previa da sesión, e a clase onde se explica o método correspondente a esa sesión. - Deseñar e explicitar tarefas cumprindo os criterios solicitados (aplicación de métodos específicos). - Obrigatorio para todo o alumnado.	35	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B18 B20 B21 B23 B25 B26
Titoría en grupo	Asistencia en grupo as titorías para a supervisión e discusión do traballo tutelado. - O alumnado debe asistir as titorías coas tarefas de control realizadas que se explicitan no guión do traballo. - Só se cualificará ao alumnado que asista.	15	B2 B11 B12 B25 B26

Prácticas de laboratorio	Control da participación nas clase de laboratorio. -Asistir e participar activa e criticamente no microensino cun mínimo do 80% das prácticas das horas dos grupos B. -A asistencia a máis de un 80% da docencia de aula de créditos B e C eximirá da realización do exame práctico final. -Este criterio non é de obrigado cumprimento para superar a materia, posto que o alumnado que supere o 20% de faltas poderá acceder a avaliación final mediante una proba dos créditos de laboratorio. Calificación de apto/a ou non apto/a	5	B13 B15 B16 B18 B20 B21 B23 B25
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Desenvolvemento dunha intervención didáctica en grupo. O alumnado asumirá a docencia dun mínimo dunha actividade de ensino-aprendizaxe. Os criterios son: - Organizar a fase pre-activa. - Xestionar axeitadamente os recursos materiais e espaciais durante o desenvolvemento da sesión. - Implementar estratexias de disciplina e participación pasiva. - Desenvolver a fase reflexiva con criterios didácticos. - Adoptar unha actitude docente positiva.	5	B11 B23 B26
Estudo de casos/análise de situacións	Defensa oral do traballo escrito. O alumnado respostará as cuestións realizadas pola profesora sobre á programación da sesión desenvolvida no traballo tutelado. En casos específicos, mediante negociación previa coa profesora, esta ferramenta de avaliación poderá ser substituída por un exame escrito de desenvolvemento.	40	B1 B2

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a asignatura é imprescindible:

- acadar unha calificación mínima de 5 puntos.
- realizar a metodoloxía de traballo tutelado.
- realizar a proba práctica, de execución de tarefas reais.
- obter unha cualificación mínima de 1,5 puntos no estudo de casos/análise de situacións.

Nas convocatorias correspondentes a un mesmo curso académico, se conservan as cualificacións obtidas polo alumnado. Será necesario repetir as metodoloxías necesarias para conseguir os tres criterios anteriormente mencionados.

Os traballos para ser avaliados deben ser entregados estrictamente nas datas determinadas pola profesora, que serán comunicadas xunto coa proposta dos mesmos.

A entrega dos traballos será en formato papel, a excepción daqueles casos nos que se especifique o contrario. Cando o traballo non se entregue persoalmente á profesora, debe adxuntarse unha copia por correo electrónico simultaneamente a súa entrega na caixa de correos da facultade.

O alumnado que non asista a clase deberá igualmente realizar unha intervención didáctica que cumpla as condicións especificadas no traballo tutelado.

Bibliografía. Fontes de información

Blández Ángel, J. (2000). Programación de unidades didácticas según Ambientes de aprendizaje. Barcelona: Inde

Palao Andrés, J. M. y Ortega Toro, E. (2009). *Formas de organización en educación física*. Murcia: Diego Marín.

Contreras, O.R. (1998). *Didáctica de la Educación Física. Un enfoque constructivista*. Barcelona: Inde.

Devís Devís, J. & Peiró Velert, C. (1992): *Nuevas perspectivas curriculares en Educación Física: la salud y los juegos modificados*. Barcelona: Inde.

Famose, J.P. (1992). *Aprendizaje motor y dificultad de la tarea*. Barcelona: Paidotribo.

Florence, J., Brunelle, J. & Carlier, G. (2000). *Enseñar Educación Física en Secundaria. Motivación, organización y control*. Barcelona: Inde

Fraile Aranda, A. (coord.) (2004). *Didáctica de la educación física: una perspectiva crítica y transversal*. Madrid: Biblioteca Nueva.

Galera, A. (2001). *Manual de didáctica de la Educación Física I. Una perspectiva constructivista moderada. Funciones de impartición*. Barcelona: Paidós.

Galera, A. (2001). *Manual de didáctica de la Educación Física II. Una perspectiva constructivista moderada. Funciones de programación*. Barcelona: Paidós.

Gallego, J.L. y Salvador, F. (2005). Metodología de la acción didáctica en Medina y Salvador (coord), *Didáctica General* (pp.157-181). Madrid: Pearson.

González Arévalo, C. (2005). El proceso de programación en la enseñanza de la actividad física y el deporte. *Apunts. Educación Física y Deporte*, 80, 20-26.

González Arévalo, C. & Lleixà Arribas, T. (coords.) (2010). *Didáctica de la Educación física*. Ministerio de Educación, Instituto de Formación del Profesorado, Investigación e Innovación Educativa. Barcelona: Graó.

López Pastor, V. (Coord.) (2001). La sesión en Educación Física: los diferentes modelos y los planteamientos educativos que subyacen. *Revista digital Educación física y deportes*, año 7, 43. Recuperado de <http://www.efdeportes.com/efd43/sesion.htm>

López Pastor, V., Monjas Aguado, R., y Pérez Brunicardi, D. (2003). *Buscando alternativas a la forma de entender y practicar la educación física escolar*. Barcelona: Inde.

Mosston, M., y Ashworth, S. (1993). *La enseñanza de la educación física. La reforma de los estilos de enseñanza*. Barcelona: Hispano Europea.

Moreno-Murcia, J. A., Huéscar, E., Peco, N., Alarcón, E., y Cervelló, E. (2013). Relación del feed-back y las barreras de comunicación del docente con la motivación intrínseca de estudiantes adolescentes de educación física. *Anales de psicología*, 29(1), 257-263. doi:10.6018/analesps.29.1.161881

Seners, P. (2001). *La lección de Educación Física*. Barcelona. Inde.

Sicilia Camacho, A. (2001). *La investigación de los estilos de enseñanza en la educación física. Un viejo tema para un nuevo siglo*. Cádiz: Wanceulen.

Sicilia Camacho, A. (2004). La interacción didáctica en educación. En A. Fraile (coord.), *Didáctica de la Educación Física. Una perspectiva crítica y transversal* (pp. 237-263). Madrid: Biblioteca Nueva.

Sicilia, A.; Sáenz-López, P.; Manzano, J.I. y Delgado, M.A. (2009). El desarrollo curricular de la Educación Física en Primaria y Secundaria: un análisis desde la perspectiva del profesorado. *Apunts. Educación Física y Deportes*, 98, 23-32.

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II/P02G050V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Aprendizaxe e control motor na educación física e o deporte/P02G050V01102

Educación: Pedagogía da educación física e o deporte/P02G050V01103

Fundamentos da motricidade/P02G050V01204

Xogo motor/P02G050V01105

Socioloxía: Socioloxía e historia da actividade física e o deporte/P02G050V01203

Educación: Epistemoloxía das ciencias da actividade física, o deporte e a educación física/P02G050V01301

Expresión corporal e danza/P02G050V01402

Outros comentarios

Recoméndase:

A asistencia de forma continua ás clases presenciais.

A realización das actividades de avaliación continua.

Prestar atención á temporalización das actividades e traballos do curso.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I				
Materia	Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I			
Código	P02G050V01502			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García García, Óscar			
Profesorado	García García, Óscar			
Correo-e	oscargarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B8	Coñecemento e comprensión da estrutura, función e desenvolvemento das diferentes manifestacións da motricidade humana.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C7	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo
C11	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo
C12	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo, adecuado para cada tipo de actividade de adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O estudante será capaz de propor o desenvolvemento adecuado ás necesidades do deportista das diferentes capacidades condicionais, e o seu control dentro do proceso de adestramento para conseguir un efecto concreto	B5 B8 B14	C7 C11
O estudante será capaz de aplicar os principios *fisiolóxicos, *biomecánicos, *comportamentais e sociais, para xustificar o efecto que provoca o adestramento deportivo	B2 B5 B8 B14	C8
O estudante será capaz de identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica inadecuada de exercicios e métodos de adestramento deportivo	B5 B8 B14 B26	C7 C9 C10
O estudante será capaz de seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo, adecuado para desenvolver cada capacidade condicional dentro do proceso adestramento deportivo	B2 B5 B26	C12
O estudante será capaz de propor e executar exercicios ou tarefas cos seus indicadores de control da carga dentro de cada capacidade condicional para garantir nos deportistas un determinado efecto do adestramento	B5 B14 B26	C7 C11

O estudante será capaz de actuar dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio B1
profesional B11
B13

Contidos

Tema

FUNDAMENTOS DO ADESTRAMENTO DEPORTIVO	Tema 1. A adaptación no deporte: O efecto do adestramento deportivo - Concepto de adestramento deportivo - Concepto de adaptación no deporte - El proceso de adaptación deportiva - Mecanismo xeral de adaptación - Síndrome xeral de adaptación - Dinámica do proceso de adestramento deportivo: estímulo, fatiga, recuperación, supercompensación, adaptación - Fases sensibles na adaptación Tema 2. A carga de adestramento - Concepto de carga de adestramento - Tipoloxía de cargas de adestramento - Aspectos que determinan a carga de adestramento: contido, magnitude, organización da carga - Adestramento concorrente e interferencias no adestramento Tema 3. A forma deportiva - Concepto de forma - factores que determinan o rendemento deportivo - características da forma deportiva - Tipos de forma deportiva - Fases do estado de forma - Síntomas do estado de forma - Avaliación da forma deportiva Tema 4. Os principios do Adestramento Deportivo - Concepto e clasificación - Principios biolóxicos - principios pedagóxicos - principios de planificación e organización
---------------------------------------	---

FUNDAMENTOS, ESTRUCTURA E MÉTODOS DO ADESTRAMENTO DAS CAPACIDADES CONDICIONAIS

Tema 5. Fundamentos, Estructura e Métodos do Adestramento de Forza
 Concepto
 factores que determinan a produción de forza
 procesos de adaptación no adestramento da forza: estruturais, neuromusculares mecánicas
 Manifestacións da forza: activa e reactiva.
 Métodos de adestramento das manifestacións de forza
 Fases sensibles para o desenvolvemento da forza

Tema 6. Fundamentos, Estructura e Métodos do Adestramento da Velocidade
 Conceptos
 factores dos que depende a velocidade
 manifestacións da velocidade: reacción, aceleración e deceleración, velocidade dun movemento illado, velocidade dun movemento continuo cíclico, velocidade dun movemento continuo acíclico.
 A resistencia á velocidade
 A resistencia á máxima velocidade
 Métodos de adestramento das manifestacións da velocidade
 Desenvolvo do potencial de velocidade
 A barreira de velocidade
 a axilidade

Tema 7. Fundamentos, Estructura e Métodos do Adestramento da Resistencia
 Concepto
 Factores que determinan a resistencia
 Procesos de adaptación ao adestramento de resistencia aeróbica
 Procesos de adaptación ao adestramento de resistencia anaeróbica
 Manifestacións da resistencia
 Métodos do adestramento da resistencia

Tema 8. Fundamentos, Estructura e Métodos do Adestramento da Flexibilidade
 Concepto
 factores que determinan a mobilidade articular
 Tipoloxía de mobilidade articular
 Beneficios do adestramento da flexibilidade respecto doutras capacidades condicionais
 Métodos do adestramento da flexibilidade

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	8.8	12.8
Estudo de casos/análises de situacións	4	8.7	12.7
Prácticas de laboratorio	22.5	45	67.5
Sesión maxistral	22	33	55
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0.5	0	0.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formularanse problemas ou exercicios relacionados co adestramento deportivo. O alumno debe desenvolver a solución máis adecuada e xustificala
Estudo de casos/análises de situacións	Análise de casos relacionados co adestramento deportivo para coñecerlos, interpretalos, reflexionar sobre eles e propoñer solucións alternativa.
Prácticas de laboratorio	Adquisición de habilidades básicas e de procedementos relacionados co adestramento deportivo. desenvólvense en espazos con equipamento especializado (pista de atletismo. pabellón deportivo, recta de velocidade, sala de fitness)
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e coñecemento científico actualizado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	No horario de tutorías resolveranse dúbidas concretas sobre os exercicios, casos e explicacións realizadas durante as clases.
Prácticas de laboratorio	No horario de tutorías resolveranse dúbidas concretas sobre os exercicios, casos e explicacións realizadas durante as clases prácticas.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Prácticas de laboratorio	Sera necesario asistir polo menos ao 80% das prácticas para poder superar a materia. A asistencia implica a execución activa da mesma.	0	B5 B13 B26	C8 C10 C11 C12
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Consistira no desenvolvemento de 5 preguntas referentes aos contidos teóricos e prácticos desenvolvidos na materia. sera necesario aprobalo para poder superar a materia	80	B1 B2 B5 B8	C7 C9 C11
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	A proba consistira na resolución e execución práctica de exercicios de adestramento vinculados aos contidos realizados nas prácticas da materia. Sera necesario aprobalo para poder superar a materia	20	B5 B8 B14 B26	C7 C10 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación en sucesivas convocatorias realizarase de igual forma que a exposta inicialmente

Bibliografía. Fontes de información

García Manso, JM. (2006). La Resistencia desde la óptica de las ciencias aplicadas al entrenamiento deportivo. Madrid: GRADA Sport Books,

García Manso, J M.(1999). Alto rendimiento: la adaptación y la excelencia deportiva. Madrid: Gymnos

Gonzalez Ravé, J.M., Pablos Abellá, C. y Navarro Valdivielso, F. (2014). Entrenamiento Deportivo: Teoría y práctica. Editorial médica-panamericana

Kraemer, W J. y Häkkinen. K. (2006). Entrenamiento de la fuerza. Barcelona: Hispano Europea.

Matveev, L. P. (2001). Teoría general del entrenamiento deportivo. Barcelona: Paidotribo.

Platonov, V. N. (1999). El Entrenamiento deportivo: teoría y metodología. Barcelona : Paidotribo.

Verkhosansky, Y. (2006). Todo sobre el método pliométrico. Barcelona: Paidotribo

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Especialización en deportes colectivos/P02G050V01906

Especialización en deportes individuais/P02G050V01907

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101

Anatomía: Anatomía e kinesiología humana/P02G050V01201

Fisiología: Fisiología do exercicio I/P02G050V01104

Fisiología: Fisiología do exercicio II/P02G050V01401

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde				
Materia	Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde			
Código	P02G050V01503			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Prieto Lage, Iván Vila Suarez, Maria Elena			
Profesorado	Mollinedo Cardalda, Irimia Prieto Lage, Iván			
Correo-e	ivanprieto@uvigo.es EVILA@UVIGO.ES			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C13	Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde
C15	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde
C17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físico-deportivas orientada á saúde
C18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer e identificar o obxecto de estudo das Ciencias da Actividad Física e do Deporte.	B1	
Saber buscar e interpretar a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2 B13 B14	
Coñecer e utilizar os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B11 B13	
Ser capaz de elaborar propostas para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.	B16	
Ser capaz de avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde en diferentes poboacións.	B16	C13 C17
Coñecer e saber aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde.		C8 C13 C17
Saber identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde.	B13	C15 C17 C18

Contidos	
Tema	
I. Beneficios e riscos asociados ao exercicio: relación entre actividade física, saúde, lonxevidade e calidade de vida.	I. 1. Conceptos, fundamentos e criterios xerais para a prescrición de actividade física.
II. Prescrición de exercicio físico: xestión de adestramento para a saúde.	II. 1. Prescrición de actividade física e planificación do adestramento para a saúde.
III. Deseño dun proxecto de adestramento para a saúde: a planificación da actividade física.	III. 1. Métodos para o desenvolvemento da condición física nun adestramento para a saúde.
IV. Avaliación da condición física no contexto da práctica da actividade física para a saúde.	IV. 1. Avaliación da condición física e do estilo de vida.
V. Prescrición da actividade física para a prevención e o tratamento de enfermidades crónicas e de lesións derivadas da práctica deportiva.	V. 1. Actividade física para a prevención e o tratamento de enfermidades crónicas. V. 2. Prevención e readaptación de lesións derivadas da práctica deportiva.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	18	0	18
Traballos de aula	2.5	0	2.5
Prácticas de laboratorio	30	15	45
Informes/memorias de prácticas	0	15	15
Traballos e proxectos	1	30	31
Probas de tipo test	1	37.5	38.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Ensinanza baseada en proxectos de aprendizaxe. Aprendizaxe baseada en problemas (ABP). Metodoloxías baseadas en investigación. Aprendizaxe colaboradora.
Traballos de aula	Supostos prácticos para resolver en grupos reducidos.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Atenderase as peculiaridades do alumnado, adaptando a metodoloxía empregada en función das súas necesidades ou características.
Sesión maxistral	A pesar de que se tratan de sesións maxistrais, o alumnado participará activamente nas clases, xa que se lle fará partícipe continuamente, ben mediante preguntas, ben mediante a resolución de problemas de forma persoal ou en grupos pequenos, o que permitirá unha atención máis persoal.
Traballos de aula	Proponse traballos en grupos reducidos que facilita de por si a atención individualizada.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	A través das tirorías, e por medio do correo electrónico.
Informes/memorias de prácticas	Inicialmente mediante indicacións específicas de como elaborar o informe, e despois a través das titorías e o correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos de aula	Participación do alumnado durante a realización dos supostos prácticos	5	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Prácticas de laboratorio	Traballo e implicación do alumnado durante a realización das clases prácticas.	10	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Informes/memorias de prácticas	Consistirá na elaboración dun informe cos datos das situacións prácticas conforme aos obxectivos en cada sesión.	15	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Traballos e proxectos	A partir dunha situación base, haberá que elaborar un documento que de resposta ao problema proposto.	20	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18
Probos de tipo test	Realizarase unha proba teórico-práctica: test, resposta curta e/ou resolución de supostos prácticos.	50	B1 B2 B11 B13 B14 B16	C8 C13 C15 C17 C18

Outros comentarios sobre a Avaliación

En Prácticas de laboratorio será requisito indispensable alcanzar polo menos un 80% de asistencia a clase, á marxe de que as faltas sexan ou non xustificadas.

En Informe/Memoria de Prácticas non se terá en conta a efectos de avaliación a entrega de prácticas aos que o alumno/a non asistise.

En Probos tipo test será requisito indispensable para superar a materia obter unha cualificación polo menos de 5 puntos sobre 10.

En Traballos de aula para poder puntuar, haberá que facer máis da metade dos que se propoñen.

En 2ª convocatoria ou outras os criterios de avaliación serán diferentes, outorgándolle un 75% ás Probos tipo test e un 25% ao Traballos e Proxectos, tendo que superar no primeiro deles un 5 sobre 10.

Bibliografía. Fontes de información

ACSM. Programa de condicionamento físico da ACSM. Editora Manole, Brasil, 1999.

ACSM (2005). *Manual ACSM para la valoración y prescripción del ejercicio*. Barcelona: Paidotribo.

Baechle, T & Earle, R.(2000). *Essentials of strength training and conditioning*. Champaign: Human Kinetics.

Busso, T., Denis, C., Bonnefoy, R., Geysant, A. & Lacour, J.R. (1997). Modeling of adaptations to physical training by using a recursive least squares algorithm. *Journal Applied Physiology*, 82, 1685-1693.

Diccionario Paidotribo de la actividad física y el deporte. Editorial Paidotribo, España, 1999.

George, Fisher, Vehrs (2001). *Test y Pruebas Físicas*. Barcelona: Paidotribo.

Grosser, M., Bruggemann, P., Zintl, F. Alto rendimiento deportivo planificación y desarrollo. Editorial Martínez Roca, España, 1989.

Heyward, V. (2000). *Evaluación y Prescripción del Ejercicio*. Barcelona: Paidotribo

Júnior, A.A. *Bases para exercícios de alongamento*. São Paulo. Phorte editora, 1999.

Manso, J.M.G., Valdivielso, M.N., Caballero, J.A.R. Bases teóricas del entrenamiento deportivo principios y aplicaciones. Editorial Gymnos, España, 1996.

Monteiro, A. Ginástica aeróbica, Editora Cid, Brasil, 1996.

Novaes, J.S; Vianna, J.M. Personal training & condicionamento físico. Editora Shape, Rio de Janeiro, 1998.

Pollock, M.L., Wilmore, J.H. Exercício na saúde e na doença. Editora Medsi, Brasil, 1993.

Sharkey, B.J. (2002). *Fitness and Health*. Champaign: Human Kinetics

Varios (1989). *Metrología deportiva*. Moscú: Editorial Planeta.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Anatomía: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101

Educación: Aprendizaxe e control motor na educación física e o deporte/P02G050V01102

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio I/P02G050V01104

Psicoloxía: Psicoloxía da actividade física e o deporte/P02G050V01202

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio II/P02G050V01401

Actividades de fitness/P02G050V01901

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Actividades físicas de lecer/P02G050V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Anatomía: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Exercicio físico para persoas maiores/P02G050V01908

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión e organización dos sistemas deportivos I				
Materia	Xestión e organización dos sistemas deportivos I			
Código	P02G050V01504			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Serrano Gómez, Virginia			
Profesorado	Serrano Gómez, Virginia			
Correo-e	serranogomez.v@gmail.com			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C19	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo	B25
Adaptación a novas situacións, á resolución de problemas e á aprendizaxe autónoma	B26
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas	C19
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2
Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.	B4
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.	B12
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestación	B14
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.	B21 B23

Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.

Contidos
Tema

1. El sistema deportivo	Concepto Elementos Estructura
2. El servicio deportivo	Oferta/Demanda Competencia Viabilidad Calidad Buenas Prácticas
3. Las formas de gestión deportiva	Público/Privada Directa/Indirecta Mixta
4. Gestión y organización en el deporte	Organización Administrativa (Pública) Estructura Asociativa (Privada) Deporte Profesional
5. Ordenamiento jurídico del deporte	Introducción al Ordenamiento Jurídico

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	45	75
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	42	48
Traballos de aula	6	12	18
Estudo de casos/análises de situacións	3.5	0	3.5
Debates	2.5	0	2.5
Presentacións/exposicións	2	0	2
Probas de tipo test	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que os problemas e / ou exercicios relacionados co tema son formulados. O alumno debe desenvolver a análise e resolución de problemas e / ou exercicios de forma autónoma
Traballos de aula	O alumno, individualmente ou en grupo, elabora un documento sobre o tema ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos das lecturas, conferencias, etc.
Estudo de casos/análises de situacións	Análises dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Enténdese por atención personalizada o tempo reservado por cada docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado. Nestas actividades o/a docente ten como función orientar e guiar o proceso de aprendizaxe do alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.	0	B2 B4 B12 B13 B14 B21 B23 B24

Resolución de problemas e/ou exercicios	O estudante resolverá 6 exercicios propostos nos grupos *C que debe completar de xeito autónomo e entregar no *prazo acordado.	5	B2 B4 B12 B13 B14 B21 B23	C19
Traballos de aula	O estudante levará a cabo unha proposta de candidatura para organizar un evento deportivo. Devandito traballo será desenvolvido a través de exercicios propostos nos grupos *B, e rematará coa entrega dun dossier escrito e a defensa oral do proxecto. Este traballo realizarase en pequeno grupo.	20	B4 B12 B13 B14 B21 B23 B26	C19
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes.	5	B2 B4 B12 B13 B14 B21 B23 B24 B25 B26	C19
Probas de tipo test	Proba de avaliación das competencias adquiridas que constará de preguntas pechadas nas que os alumnos seleccionarán unha única resposta verdadeira de entre varias opcións.	70	B2 B4 B12 B13 B14 B21 B23 B24 B25 B26	C19

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A cualificación final da materia resultará da ponderación das probas de avaliación.
2. Será requisito imprescindible para aprobar a materia ter superadas as diferentes probas de avaliación: a) presentando dentro do prazo estipulado o traballo (Grupo B), b) presentando dentro do prazo os 6 exercicios (Grupo *C) e c) Obtendo no exame unha cualificación de 5 ó máis puntos.
3. En xullo e no resto das convocatorias extraordinarias se evaluará unicamente mediante un exame tipo test (100%).
4. As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade

Bibliografía. Fontes de información

Añó Sanz, V., **Organización de eventos deportivos y competiciones deportivas**, 2011,
 Blanco, E.; Burriel, J.C.; Camps, A.; J.L.; Landaberea, J.A.; Montes, V., **Manual de la Organización Institucional del Deporte**, 1999,
 Desbordes, M & Falgoux, J., **Gestión y organización de un evento deportivo**, 2006,
 Millán Garrido, A., **Legislación Deportiva**, 2008,
 Quesada, S. y Díez, M. D., **Dirección de centros deportivos**, 2007,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión e organización dos sistemas deportivos II/P02G050V01702

Outros comentarios

Para un óptimo aproveitamento se recomenda leer previamente os textos correspondentes os temas a tratar na aula, así como ampliar a información acudindo a biblioteca e consultando outras fontes, (bases de datos, artigos científicos, actas de congresos, manuais, etc.).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Actividade física e deporte adaptado				
Materia	Actividade física e deporte adaptado			
Código	P02G050V01601			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Ayan Perez, Carlos Luis			
Profesorado	Ayan Perez, Carlos Luis Lago Filgueira, José Ángel Martínez Lemos, Rodolfo Ivan Varela Martínez, Silvia			
Correo-e	cayan@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B3	Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B6	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B2 B4 B20	
Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e do deporte.	B4 B10	
Manexo de la información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.	B14	
Capacidade para avaliar a condición física e prescribir exercicio físico orientado cara á saúde.	B3	
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos *perdurables e autónomos de práctica de actividade física e deporte entre a poboación adulta, maiores e discapacitados.	B10 B26	C9
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde.	B20	
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde.	B18	

Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados. B23

Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica de actividade física e deporte adaptado sobre a estrutura e función do corpo humano. B5

Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica de actividade física e deporte adaptado sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano. B6

Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte adaptado	B2 B3 B5 B15 B18	C9
Adaptación ás novas situacións, á resolución de problemas e o aprendizaxe autónomo.	B26	
Capacidade para deseñar, desenrolar e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e o deporte adaptado con atención ás características individuais e contextuais das persoas.	B15	

Contidos

Tema		
1. MARCO HISTÓRICO CONTEXTUAL DA AFA	1.1 AFA Evolución Histórica e Contextualización 1.2 A Discapacidade, Orixe, Evolución e Situación Actual 1.3 Aproximación á AFA na Rehabilitación Funcional	
2. CONCEPTUALIZACIÓN DA AFA	2.1 A lexislación educativa e o alumno con discapacidade. 2.2. EFA e ACNEE: Posibilidades e aplicacións na Educación Física e no tempo libre.	
3. AFA E PERSOAS CON DIVERSIDADE FUNCIONAL	3.1. AFA e Rehabilitación Cardiovascular. 3.2. AFA e Trastornos del Sistema Respiratorio. 3.3. AFA e Cancro. 3.4. AFA e Alteracións Metabólicas. 3.5. AFA e Trastornos do Sistema Nervioso. 3.6. AFA e Patoloxías Neuromusculares. 3.7. AFA e Patoloxías Autoinmunes. 3.8. AFA como medio de Inclusión Social.	
4. O DEPORTE ADAPTADO	4.1. O Deporte Adaptado: Orixe, Evolución e Situación Actual 4.2. Aspectos técnicos, tácticos e regulamentarios do deporte adaptado	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	33.75	56.25
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	7.5	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	7.5	7.5
Traballos tutelados	29	43.5	72.5
Probas de tipo test	1	1.5	2.5
Traballos e proxectos	1	2.75	3.75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Resolución de problemas e/ou exercicios	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento dos traballos propostos.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma
Traballos tutelados	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballos tutelados	Sesións desenroladas no aula e no pavillón deportivo na que se porán en práctica os contidos relacionados co deporte adaptado.
Sesión maxistral	Sesións teóricas desenroladas no aula co apoio das novas tecnoloxías.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades de petición voluntaria a desenrolar no despacho 230 en horario de tutoría adicadas a supervisar o traballo a realizar nas sesións prácticas.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de tipo test	Examen de opción múltiple con resposta única.	70	B3 B4 B5 B6 B10 B15 B18 B20	C9
Traballos e proxectos	Traballo práctico sobre os contidos teóricos da materia, propostos polo profesor. Deberá ser exposto durante as prácticas de laboratorio	30	B2 B5 B14 B15 B18 B20 B23 B26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesario obter unha cualificación positiva en ambas as probas de avaliación (proba tipo test e traballo).

No tipo test, haberá que obter polo menos 3.5 ptos de 7 posibles, e no traballo, deberase alcanzar polo menos 1.5 ptos de 3 posibles.

A nota final da materia obterase mediante a suma aritmética das puntuacións alcanzadas en ambas as partes, sempre e cando se cumpran os criterios de cualificación anteriormente expostos.

Aqueles alumnos/as que non asistisen polo menos ao 80% das sesións prácticas da materia, deberán realizar un exame práctico sobre os aspectos técnicos, tácticos e regulamentarios descritos no Tema 4 e obter unha cualificación de "Apto" no mesmo, para poder superar a parte práctica da materia.

Todas aquelas probas que non fosen superadas na primeira convocatoria, deberán repetirse na segunda convocatoria. A cualificación obtida nas probas superadas realizadas durante a primeira convocatoria manterase de modo único e exclusivo na segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Sirmard C, Caron F y Skrotzky K., **Actividad Física Adaptada**, Inde,
Serra R y Bagur C., **Prescripción de Ejercicio Físico Para la Salud**, Paidotribo,
Faulkner G y Taylor H., **Exercise, Health and Mental Health**, Routledge,
Bernal J., **Juegos y Actividades Adaptadas**, Gymnos,
Cano JM., **Problemas de Salud en la Práctica Físico-Deportiva : Actuaciones y Adaptaciones Curriculares**, Wanceulen,

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

Ayán C. (2004). Esclerosis Múltiple y Ejercicio Físico. Ed Wanceulen
Bassedas, E. (2010). Alumnado con discapacidad intelectual y retraso del desarrollo. Ed. Graó
Campagnolle S. (1998). La Silla de Ruedas y la Actividad Física. Ed. Paidotribo

Drobnic F y Pujol P. (1997). Temas Actuales en Actividad Física y Salud. Ed. Menarini

Fabián L. (1999). Deportes para Discapacitados Mentales. Ed. Stadium

Garrison J. (2003). Manual de Medicina Física y Rehabilitación. Ed. Mc Graw Hill.

Hardman A & Stensel D. (2003). Physical Activity and Health. Ed. Routledge

Simard C, Caron F, y Skrotzky K. (2003). Actividad Física Adaptada. Ed. Inde

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xerontoloxía e actividade física/P02G050V01902

Outros comentarios

Desaconséllase matricularse nesta materia sen teres superado os dous primeiros cursos da titulación.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Actividade física e deporte recreativo				
Materia	Actividade física e deporte recreativo			
Código	P02G050V01602			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Varela Lorenzo, Raúl			
Profesorado	Fernández Fraga, Fernando Varela Lorenzo, Raúl			
Correo-e	raulvl@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B17	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis.
B21	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de actividades físicodeportivas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino aprendizaxe relativos á actividade físico-deportiva recreativa, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.	B7 B10 B12 B15
Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de actividades físicodeportivas recreativas.	B17 B21
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico- deportiva recreativa.	B23
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica das actividades físico-deportivas recreativas para toda a poboación.	B16
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas.	B13 B16 B23 B24
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa.	B10 B23 B25
Coñecemento e comprensión dos fundamentos das actividades físicas e deportes recreativos.	B7 B10

Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das actividades físicas e B12 deportes recreativos.

Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B25
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24

Contidos

Tema	
Fundamentos teóricos do lecer, o tempo libre e a recreación.	Fundamentos teóricos do lecer, o tempo libre e a recreación.
Fundamentos técnico-tácticos e didácticos das actividades físico-recreativas.	Frisbee Badminton Tenis de mesa Floorball Intercrosse Mazaball Ballnetto Kinball Outras actividades físicas e deportes recreativos
Organización e planificación de actividades de lecer e tempo libre.	Organización e planificación de actividades de lecer e tempo libre.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	16	24	40
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	12	18
Estudo de casos/análises de situacións	4	8	12
Prácticas de laboratorio	26	39	65
Outras	2	10	12
Probos de resposta curta	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición teórica dos contidos por parte do profesor.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades prácticas nas que os alumnos encontran solucións a problemas diversos e reais.
Estudo de casos/análises de situacións	Exposición e análise de casos concretos e de interese.
Prácticas de laboratorio	Práctica, experiencia e experimentación de situacións de aplicación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Sesión magistral
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e/ou exercicios
Estudo de casos/análises de situacións	Estudo de casos/análises de situacións
Prácticas de laboratorio	Prácticas de laboratorio

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Asistencia e implicación do/da alumno/a	39	B7 B10 B12
Prácticas de laboratorio	Asistencia e implicación do/da alumno/a	20	B10 B13 B16 B21 B25

Outras	Proba que poderá ser tipo test e/ou resposta curta	1	B10 B23 B24 B26
Probas de resposta curta	Exame teórico. Tipo test e/ou resposta curta .	40	B7 B10 B12 B13 B16 B21 B23 B24 B25 B26

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación da materia - divídese en parte **práctica** (60%) e **parte teórica** (40%)

Para poder sumar ambas as notas é **imprescindible** ter polo menos un 50% (aprobado) en cada unha das partes.

Para poder optar á valoración de prácticas **de laboratorio**, (actitude, traballo e implicación do alumno) e a **realización de traballo práctico**, será imprescindible completar unha asistencia por encima do 80% das sesións do curso. (nese caso engádese o 1% restante).

En caso de non asistencia ás prácticas, o total dese apartado computarase na proba final.(Outras)

No **resto de convocatorias** o 100% da nota valorarase nun **exame teórico-práctico** (en caso de superar unha das dúas partes na convocatoria **inmediata anterior**, poderase optar por conservar esa nota)

Bibliografía. Fontes de información

Camerino Foguet, Oleguer, **Deporte recreativo**, 2ª,

Ortí Ferreres, Joan, **La animación deportiva, el juego y los deportes alternativos**, 1ª,

Camerino e Castañer, **1001 ejercicios y juegos de recreación**, 1ª,

Jardi e Rius, **1000 ejercicios y juegos con material alternativo**, 1ª,

varios, **Recursos de la web referentes a las distintas actividades recreativas**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Actividades físicas de lecer/P02G050V01905

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II**

Materia	Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte II			
Código	P02G050V01603			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Vicente Vila, Pedro			
Profesorado	Rey Cao, Ana Isabel Vicente Vila, Pedro			
Correo-e	pachipedrito@edu.xunta.es			
Web	http://www.portaleducacionfisica.es			
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B15	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino- aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C4	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas
C6	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Conceptualización e identificación do obxecto de estudo da Didáctica dos procesos de ensino aprendizaxe na Actividade Física e do Deporte.	B1 B2 B15
Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da Didáctica dos procesos de ensino aprendizaxe na Actividade Física e do Deporte.	B2 B13 B15
Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B11 B13
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e o Deporte.	B12 B26
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13 B25 B26
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e do deporte, con atención ás características individuais e *contextuales das persoas.	B11 B15 B16 B20

Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e deporte entre a poboación escolar.	B13 B25	
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.	B18	C4
Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde dos escolares debido á práctica de actividades físicas inadecuadas.	B13 B20	
Capacidade para planificar, desenvolver e avaliar a realización de programas de deporte e actividade física escolar.	B15 B16 B25 B26	
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte.		C6
Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B13 B25 B26	
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26	

Contidos

Tema	
Bloque 1. Planificación dos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.	☐ Evolución e conceptos de planificación e programación. Fases do proceso programador: análise previa, elaboración, execución e avaliación ☐ O proceso de ensino-aprendizaxe no marco dunha planificación. ☐ Os procesos didácticos na planificación do ensino deportivo no marco formativo do deporte escolar ou do club de base.
Bloque 2. Niveis de concreción e unidades de programación na planificación a medio e longo prazo.	☐ Lexislación educativa na educación física. Análise e aplicación. ☐ Os niveis de concreción curricular e os seus elementos constituíntes. ☐ A programación. Finalidades, tipos e deseño.
Bloque 3. Avaliación e control nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e do deporte.	☐ A avaliación: conceptos e definicións. ☐ Clases de avaliación. ☐ Instrumentos de avaliación. ☐ Referentes lexislativos para a avaliación curricular en educación física.
Bloque 4. A dimensión investigadora do profesor. A indagación reflexiva, base da formación do profesorado.	☐ O profesor de educación física como investigador. ☐ A investigación-acción. ☐ Ferramentas para a investigación educativa.
Bloque 5. Recursos e materiais didácticos na actividade física e o deporte. Análise e *rentabilización educativa.	☐ Recursos didácticos para o ensino da educación física e o deporte. ☐ Materiais didácticos para o ensino da educación física e o deporte. ☐ Contorna educativa e organización do espazo deportivo educativo. ☐ Contorna educativa e adaptación á diversidade.
Bloque 6. Educación en valores e a súa didáctica nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte.	☐ Os valores e principios éticos na educación física e o deporte. ☐ Educación para o consumo. ☐ Educación física sustentable. ☐ Educación física desde a perspectiva intercultural. ☐ Educación física e saúde. Ferramentas didácticas para deseñar e planificar cara a un mellor estilo de vida. ☐ A igualdade de sexos na educación e o deporte. ☐ A perspectiva de xénero na educación a través da actividade física e do deporte

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	0	20	20
Presentacións/exposicións	2	7.5	9.5
Titoría en grupo	0	5	5
Saídas de estudo/prácticas de campo	6.5	0	6.5
Sesión maxistral	32	32	64
Probas de tipo test	1	0	1
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	3	20	23
Traballos e proxectos	1	20	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Prácticas de laboratorio	Realizaranse diversas prácticas vinculadas aos contidos e competencias do proceso de planificación didáctica do ensino da educación física e do deporte.
Presentacións/exposicións	O alumnado presenciara e realizará dunha forma activa presentacións e/ou exposicións relacionadas cos contidos da materia e defensa dos mesmos en pequeno e gran grupo.
Tutoría en grupo	A *tutoría en grupo será unha condición fundamental para o entendemento e correcta orientación das presentacións e exposicións, así como para clarificar diversos aspectos do ensino/aprendizaxe dos procesos de planificación didáctica.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Poderanse desenvolver saídas para a observación ou deseño e dirección de sesións de intervención práctica vinculadas aos bloques de contidos do currículo oficial de educación física na educación secundaria obrigatoria en Galiza.
Sesión maxistral	A lección maxistral pretende dotar ao alumno das ferramentas conceptuais dos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Presentación/exposición individual ou grupal das unidades didácticas os proxectos educativos deseñados e desenvolvidos polo alumnado no proceso de intervención didáctica.
Tutoría en grupo	Tutela e asesoramento sobre o deseño e elaboración das unidades didácticas, proxectos educativos ou programación didáctica a entregar. Nestas tutorías oriéntase ó alumnado sobre o proceso de elaboración dos devanditos documentos. En ningún caso estas tutorías son parte do proceso de avaliación destes documentos.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Establécese a posibilidade de observación, ou deseño e dirección de procesos de intervención didáctica noutros espazos diferentes a propia Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentacións/exposicións	Exposición dunha sesión práctica dunha unidade didáctica aleatoria seguindo os principios da didáctica.	20	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B20 B25 B26
Probas de tipo test	Proba escrita tipo test sobre os contidos teóricos da materia	40	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B20 B25 B26
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Seguimento do desenvolvemento da dirección e deseño das sesións prácticas e a implicación do alumno na práctica, a participación na discusión das tarefas e os tópicos propostos en clase.	5	B2
Traballos e proxectos	Presentación escrita dunha programación anual de educación física ou dunha planificación didáctica	35	B1 B2 B11 B12 B13 B15 B16 B20 B25 B26

Outros comentarios sobre a Avaliación

Será necesario aprobar toda-las partes avaliables para supera-la materia.

Manteráanse os mesmos criterios para aprobar nas sucesivas convocatorias.

Calquera alumno matriculado na materia ten a obriga do cumprimento destes requisitos para a obtención dunha cualificación positiva ma mesma.

Non existe ningunha posibilidade de manter partes da materia aprobadas procedentes de anteriores cursos académicos

Bibliografía. Fontes de información

Chinchilla Minguet, José Luis, **Didáctica de la educación física,**

Contreras Jordán, Onofre Ricardo, **Didáctica de la educación física : un enfoque constructivista,**

Annicchiarico Ramos, Rubén, **Manual de Didáctica de la Educación Física, 1ª,**

SPORTDISCUS,

SCOPUS,

PUBMED,

CAMERINO, O; CASTAÑER, M. (2001). De la renovación pedagógica a un enfoque global sistémico de la Educación Física. En B. VÁZQUEZ, O. CAMERINO, M. GONZÁLEZ, F. DEL VILLAR, J. DEVIS, & P. SOSA, *Bases educativas de la Actividad Física y el Deporte* (págs. 85-102). Madrid: Síntesis.

CONTRERAS, O. (2000). Hacia una Educación Física que tenga en cuenta la diversidad. En E. y. RIVERA, *Educación Física ante los retos del nuevo milenio* (págs. 13-22). Granada: Adhara.

CONTRERAS, O. (2009). Intervención intercultural desde la Educación Física. En VV.AA., *La Educación Física en la sociedad actual* (págs. 91-113). Sevilla: Wanceulen.

SÁNCHEZ BAÑUELOS, F. (. (2002). *Didáctica de la Educación Física (en primaria)*. Madrid: Prentice Hall.

SENNERS, P. (2001). *La lección de Educación Física*. Barcelona: INDE.

SERRANO, J., LERA, A., & CONTRERAS, O. (2005). Maestros Generalistas vs especialistas. Claves y discrepancias en la reforma de la formación inicial de los maestros de primaria. *Revista de Educación* , 533-555.

TORRES, J. (1996). *El currículum oculto*. Madrid: Morata.

VEIGA, F. (2001). *O libro dos xogos populares galegos*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.

VV.AA. (2009). *La educación física en la sociedad actual*. Sevilla: Wanceulen.

ZAGALAZ, M., ARTEAGA, M., & CACHON, J. (1998). Diferencias entre didáctica general y didctica de la Educación Física en el currículum del maestro especialista. En VV.AA., *Actas del Congreso Internacional de Educación Física* (págs. 194-198). Almería: Editorial Española.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Educación: Pedagogía da educación física e o deporte/P02G050V01103

Educación: Epistemoloxía das ciencias da actividade física, o deporte e a educación física/P02G050V01301

Didáctica dos procesos de ensino-aprendizaxe na actividade física e o deporte I/P02G050V01501

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II				
Materia	Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II			
Código	P02G050V01604			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Touriño González, Carlos Francisco			
Profesorado	Touriño González, Carlos Francisco			
Correo-e	tourinog@gmail.com			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C7	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar o proceso de adestramento nos seus distintos niveis
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo
C11	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar a realización de programas de adestramento deportivo
C18	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado, para cada tipo de actividade que practique a poboación de adultos, maiores e discapacitados

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

- Conocer el obxeto de estudio	B1	C7
- Ser capaz de analizar a estrutura técnica, táctica e condicional das disciplinas deportivas	B2	C8
- Ser capaz de deseñar tarefas de adestramento aplicadas á mellora de factores craves do rendemento deportivo.	B5	C9
- Ser capaz de deseñar e organizar programas de adestramento específicos atendendo ás prioridades de rendemento en competición.	B7	C10
- Saber utilizar os medios tecnolóxicos básicos para o desenvolvemento do adestramento e a avaliación do rendemento.	B11	C11
- Saber diagnosticar e controlar o rendemento deportivo, así como utilizar unha metodoloxía científica para o adecuado uso deses datos	B13	C18
- Manexar operativamente as medidas de prevención de lesións relacionadas coa actividade física e ser capaz de deseñar programas preventivos específicos para cada deportista e modalidade.	B14	
- Comprender a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.	B26	
- Coñecer e comprender os efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.		
- Comprender e coñecer os fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.		
- Coñecemento e comprensión os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.		
- Adquirir hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.		
- Manexar información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.		
- Adaptar a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.		

Contidos

Tema	
TEMA 1 Fundamentos, estrutura y métodos de las capacidades coordinativas.	- Entrenamiento deportivo como proceso sistémico. - Capacidades coordinativas generales y especiales
(*)TEMA 2. Fundamentos, estrutura e métodos do adestramento da técnica y táctica deportiva.	- A análise da técnica deportiva - Análise da táctica deportiva.
(*)TEMA 3. Fundamentos e estrutura do entrenamiento integrado.	- Definición de entrenamiento integrado. - Microestructura como elemento básico da planificación.
(*)TEMA 4. Planificación y organización del entrenamiento deportivo.	- As estruturas temporais na periodización do adestramento. - Modelos de planificación do adestramento. - O deseño do plan de adestramento-competición.
(*)TEMA 5: Medios e métodos de control do entrenamiento deportivo e prevención de lesións.	- Control das cargas de adestramento, da programación e dos contidos do adestramento-competición. - Prevención de lesions.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	8	0	8
Prácticas de laboratorio	18	0	18
Sesión maxistral	22	28	50
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Informes/memorias de prácticas	0	18	18
Traballos e proxectos	0	38	38
Estudo de casos/análise de situacións	0	14	14
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	Seguemento dos traballos dos alumnos en grupos reducidos.
Prácticas de laboratorio	No horario de prácticas de laboratorios desenvolveranse tarefas e exercicios dirixidos polo profesor sobre aspectos presentados nas clases teóricas.
Sesión maxistral	Empregarase a exposición por parte do profesor como medio principal de ensino.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Aclararanse as dúbidas no horario de docencia e de no ser suficiente no horario de tutoría
Probas	Descrición

Informes/memorias de prácticas	Aclarararnse as dúbidas no horario de docencia e de no ser suficiente no horario de tutoría
Traballos e proxectos	Aclarararnse as dúbidas no horario de docencia e de no ser suficiente no horario de tutoría

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballos tutelados	Realización dun traballo de planificación dunha tempada do deporte elixido. Desenrolo de vida deportiva previa a dita planificación.	40	B1 B2 B5 B7 B11 B13 B14 B26	C7 C8 C9 C10 C11 C18
Prácticas de laboratorio	Participación activa dos alumnos nas prácticas realizadas o longo do curso.	10		C7 C8 C9 C10 C11 C18
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Resposta de preguntas sobre a materia	20	B7 B11	C7 C8 C9 C10 C11 C18
Probas de resposta curta	Resposta de preguntas sobre a materia	30	B7 B11	C7 C8 C9 C10 C11 C18

Outros comentarios sobre a Avaliación

As notas conquistadas na primeira convocatoria mantendránse para a segunda.

Para superala materia será necesario ter al menos un 40% en cada unha das partes metodolóxicas da avaliación e un 50% del total de las suma das notas

Bibliografía. Fontes de información

- Hai, J.G. (1994). **Biomechanics of sport *techniques*. New Xersei: Prentice Hall
- Campos, J, Cervera, *VR (2001) *Teoría e planificación do adestramento deportivo*. Paidotribo. Barcelona.
- García, J. M., Navarro, M. E Ruiz, *J. A. (1996*b). *Planificación do adestramento deportivo*. Madrid: Gymnos.
- Gonzalez, JM, Navarro, F; Delgado, M (2010) *Fundamentos do Adestramento Deportivo. Sevilla. Wanceulen*
- Matveiev, L. (2001). *Teoría xeral do adestramento deportivo*. Barcelona: Paidotribo.
- Platonov, V. N. (2001). *Teoría xeral do adestramento deportivo olímpico*. Barcelona: Paidotribo
- Romeu, D. e Tous, J. (2001). *Prevención de lesións no deporte*. Barcelona: Médica-Panamerican

Recomendacións

Materias que continúan o temario

- Especialización en deportes colectivos/P02G050V01906
- Especialización en deportes individuais/P02G050V01907
- Psicoloxía do adestramento deportivo/P02G050V01911

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio I/P02G050V01104

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio II/P02G050V01401

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Actividades de fitness				
Materia	Actividades de fitness			
Código	P02G050V01901			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Alonso Fernández, Diego			
Profesorado	Alonso Fernández, Diego			
Correo-e	diego_alonso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)La asignatura pretende ofrecer al alumno/a una visión general de una de las principales opciones profesionales de la titulación: las actividades de fitness.			

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B5	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre a estrutura e función do corpo humano.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C24	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade físico-deportiva recreativa, con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C26	Capacidade para seleccionar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva recreativa
C28	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas
C29	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde, da práctica de actividades físicas inadecuadas nos practicantes de actividade físico-deportiva recreativa

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Os estudantes serán capaces de coñecer e comprender fundamentos das actividades de fitness.	B2 B5 B12 B13 B24	
Os estudantes serán capaces de deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de E-A relativos as actividades de fitness, con atención ás características individuais e contextuais das persoas.	B5 B25	C9 C24 C26 C28 C29
Os estudantes serán capaces de comprender a literatura científica do ámbito das actividades de fitness.	B2 B5	
Os estudantes serán capaces de promover a formación de hábitos perdurables e autónomos de practica de actividade de fitness.	B13 B24 B25	C9 C28 C29
Os estudantes serán capaces de identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica das actividades de fitness.	B24	C9 C26 C28 C29

Os estudantes serán capaces de seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para as actividades de fitness.	B26	C24 C26 C29
Os estudantes serán capaces de aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao ámbito das actividades de fitness.	B5 B24	C28

Contidos

Tema	
Breve descrición dos Contidos	1. Teoría e práctica do exercicio físico e benestar en clases colectivas 2. Tendencias do fitness e análise física en clases colectivas (Actividades de sala, aeróbic, step, actividades acuáticas, etc.) 3. Aspectos didácticos e metodolóxicos do exercicio físico con soporte musical.
TEMA 1. Teoría e práctica do exercicio físico e benestar en clases colectivas	SUBTEMA I: Concepto e evolución do fitness Subtema I.1. Concepto e evolución do fitness Subtema I.2. O fitness na actualidade Subtema I.3. O sector dos services de fitness Subtema I.4. Os usuarios/as do fitness SUBTEMA II: O técnico polivalente de fitness Subtema II.1. Características e formación Subtema II.2. Habilidades persoais e sociais Subtema II.3. Pautas para o seu desenvolvemento profesional
TEMA 2. Tendencias do fitness e análise física en clases colectivas	SUBTEMA III: Actividades de fitness: a sala [cardio-fitness] Subtema III.1. Equipamento e funcionamento dunha sala [cardio-fitness] actual. Subtema III.2. Pautas básicas de adestramento en sala Subtema III.3. Seguridade e prevención de lesións Subtema III.4. O adestramento funcional na sala cardio-fitness SUBTEMA IV: Actividades de fitness: tendencias actuais Subtema IV.1. H.I.I.T. Subtema IV.2. Tonificación con soporte musical Subtema IV.3. Running Subtema IV.4. Cros fit Subtema IV.5. Adestramento excéntrico Subtema IV.6. Adestramento en suspensión: TRX Subtema IV.7. Core training Subtema IV.8. Adestramento propioceptivo Subtema IV.9. Stretching Global Activo Subtema IV.10. F.N.P. Subtema IV.11. Método Pilates
TEMA 3. Aspectos didácticos e metodolóxicos do exercicio físico con soporte musical.	SUBTEMA IV: Actividades de fitness: tendencias actuais Subtema IV.2. Tonificación con soporte musical

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	25	10	35
Traballos tutelados	1	10	11
Titoría en grupo	0	5	5
Presentacións/exposicións	15	10	25
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	3	3	6
Probas de tipo test	2	15	17
Informes/memorias de prácticas	0	10	10
Traballos e proxectos	26	16	42

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Actividades expositivas de profesor e estudante. Exposicións, seminarios, presentación de exercicios, traballos ou proxectos a desenvolver.
Traballos tutelados	Resolución de exercicios na aula/laboratorio baixo a dirección do profesor

Tutoría en grupo	Tutorías obrigatorias individualmente ou en pequeno grupo.
Presentacións/exposicións	Actividades tuteladas: resolución de exercicios, debates, elaboración de traballos, seminarios, etc.
	Actividades de avaliación.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Documentación dos traballos realizados. Preparación de avaliacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Na aula teórica
Presentacións/exposicións	Na aula teórica e sesións prácticas
Tutoría en grupo	Nas sesións teóricas, prácticas e en horario de tutoría

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Sesión maxistral	Os contidos desenvolvidos durante as sesións teóricas e prácticas serán avaliadas nun exame final que debe ser superado, polo menos, cun 5 para aprobar a materia e sumar o resto das notas da avaliación.	50	B2 B5 B12 B13 B24 B25 B26	C9 C24 C26 C28 C29
Traballos tutelados	En pequenos grupos desenvolverase un proxecto vinculado ás actividades de fitness.	15		
Tutoría en grupo	A preparación do proxecto en grupo e as exposicións realizaranse nas sesións prácticas e tutorías.	5	B2 B25 B26	C9 C24 C26 C28 C29
Presentacións/exposicións	Avaliación continua a través do seguimento do alumno: Os alumnos/as serán avaliados nas clases teóricas e prácticas	15	B2 B5 B12 B13 B25 B26	C9 C24 C26 C28 C29
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O traballo e participación nas sesións prácticas será avaliado e será necesario o 80% de asistencia ás devanditas sesións para poder puntuar esta parte da cualificación.	15	B13 B24 B25 B26	C9 C24 C26 C28

Outros comentarios sobre a Avaliación

É indispensable superar o exame teórico cunha cualificación mínima de 5 puntos para aprobar a materia. De non ser así, o resto de cualificacións gardaranse para posteriores convocatorias.

Na convocatoria extraordinaria do mesmo curso académico manteranse as cualificacións da primeira convocatoria. En todo caso manteranse os criterios de avaliación que serán tratados previamente co profesor da materia cando os alumnos non asistirán regularmente as clases durante o curso.

Bibliografía. Fontes de información

Manuales básicos:

Colado Sánchez, J.C. (1996). *Fitness en las salas de musculación*. Zaragoza: INDE.

Earle, R.W. y Baechle, T.R. (2008). *Manual NSCA. Fundamentos del entrenamiento personal*. Barcelona: Paidotribo.

Isidro, F., Heredia, J.R., Pinsach, P. y Costa, M.R. (2007). *Manual del entrenador personal. Del fitness al wellness*. Barcelona: Paidotribo.

Thompson, W.R. (2009). *ACSM's guidelines to exercise testing and prescription*. Baltimore, MD: Lippincott Williams & Wilkins. 8th Ed.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Programas de exercicio físico e benestar/P02G050V01910

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101

Anatomía: Anatomía e kinesiología humana/P02G050V01201

Biomecánica da técnica deportiva/P02G050V01903

Outros comentarios

Para afrontar a asignatura é importante ter unha boa base teórica de:

- Anatomía e kinesiología humana.
 - Fisiología do exercicio.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xerontoloxía e actividade física				
Materia	Xerontoloxía e actividade física			
Código	P02G050V01902			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Varela Martínez, Silvia			
Profesorado	Varela Martínez, Silvia Vila Suarez, Maria Elena			
Correo-e	silviavm@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B3	Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B16	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte.
B22	Capacidade para planificar, desenvolver e controlar programas para a dirección de organizacións, entidades e instalacións deportivas.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaz de comprender a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte nas persoas maiores.	B2
Coñecer e ser capaz de identificar os efectos que a práctica da actividade física e deporte en persoas maiores provocan en aspectos *fisiolóxicos e *biomecánicos.	B3
Ser capaz de identificar os efectos que a práctica da actividade física e deporte en persoas maiores provocan en aspectos *comportamentais e sociais.	B4
Ser capaz de identificar os efectos que a práctica da actividade física e deporte provocan sobre a *estructura de diferentes manifestacións da *motricidad humana en persoas maiores.	B7
Coñecer e ser capaz de aplicar os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional no ámbito das persoas maiores.	B11
Saber utilizar as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte no ámbito das persoas maiores.	B12
Ser capaz de identificar e aplicar hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional en lle ámbito das persoas maiores.	B13
Coñecer e ser capaz de promover e avaliar a formación de hábitos *perdurables e autónomos de práctica da actividade física e do deporte nas persoas maiores.	B16
Ser capaz de identificar habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo no ámbito das persoas maiores.	B25
Ser capaz de identificar e adaptarse a novas situacións, aplicar a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma no ámbito das persoas maiores.	B26

Contidos

Tema	
Bloque temático 1. Xerontoloxía e actividade física: aspectos físicos, biolóxicos, sociais e psíquicos relacionados coa actividade física e a corporeidade das persoas maiores.	Tema 1. Cambios na anatomía e fisioloxía dos órganos e sistemas durante o envellecemento. Tema 2. Aspectos psicolóxicos e sociais do envellecemento.
Bloque temático 2. Epidemioloxía e demografía do envellecemento	Tema 3. Definicións e conceptos. Tema 4. Epidemioloxía e demografía do envellecemento. Tema 5. Teorías do envellecemento no ser humano.
Bloque temático 3. Características da motricidade humana en idade avanzada. O corpo e a vellez.	Tema 6. Autonomía funcional e valoración. Tema 7. Capacidades físicas e coordinativas.
Bloque temático 4. Políticas de promoción da saúde e calidade de vida o envellecemento.	Tema 8. Promoción da saúde.
Bloque temático 5. O lecer activo nas persoas maiores. Características, necesidades e demandas de actividades das persoas maiores.	Tema 9. O lecer activo nas persoas maiores.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	0	19	19
Traballos de aula	30	10	40
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	0	5
Titoría en grupo	1	0	1
Sesión maxistral	22	22	44
Probas de resposta curta	2	0	2
Informes/memorias de prácticas	0	29	29
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Nas clases presenciais expóñanse diferentes situacións que esixan capacidade de reflexión, relación de contidos, contraste de datos, realizar diagnósticos.
Traballos de aula	Nas clases prácticas fundamentalmente expóñanse situacións que deberán resolver coa axuda do profesor ou con traballo autónomo. Realizánselle de individual ou colectiva, segundo a actividade. Será necesario realizar procura bibliográfica e manexarase bibliografía actual sobre temáticas relacionadas cos contidos da materia.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Realizánselle diferentes saídas de estudo durante o curso en base aos contidos desenvolvidos na materia
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e seguimento de traballos
Sesión maxistral	Nas clases presenciais desenvólvense os aspectos conceptuais da materia, que deberán ser complementados polo alumno con estudo autónomo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Nas clases presenciais desenvólvense os aspectos conceptuais da materia, que deberán ser complementados polo alumno con estudo autónomo.
Estudo de casos/análises de situacións	Nas clases presenciais expóñanse diferentes situacións que esixan capacidade de reflexión, relación de contidos, contraste de datos, realizar diagnósticos.
Traballos de aula	Nas clases prácticas fundamentalmente expóñanse situacións que deberán resolver coa axuda do profesor ou con traballo autónomo. Realizánselle de individual ou colectiva, segundo a actividade. Será necesario realizar procura bibliográfica e manexarase bibliografía actual sobre temáticas relacionadas cos contidos da materia.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades de apoio en horario de titoría destinadas a orientar e/ou supervisar as tarefas da materia.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Traballo temático e memoria de prácticas	40	B2 B11 B12 B13 B16 B22 B25 B26
Traballos de aula	Proposta de sesión	10	B3 B7 B16 B25 B26
Sesión maxistral	Exame de contidos	40	B2 B3 B4 B7 B16 B22 B26
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución e entrega de traballos prácticos	10	B26

Outros comentarios sobre a Avaliación

É necesario alcanzar un 5 no exame e no traballo temático para poder acceder ás notas dos outros dous apartados da avaliación e calcular a media da materia.

As notas dos diferentes apartados gardaranse para a segunda convocatoria.

Para a convocatoria extraordinaria realizarase un único exame que terá o valor do 100% da nota. O exame constará de preguntas curtas, tema e suposto práctico.

Bibliografía. Fontes de información

BELSKY, J.K., **Psicología del envejecimiento. Teoría, investigaciones e intervencións**, Ed. Masson. Barcelona,

BERMEJO GARCÍA, L., **Envejecimiento activo y actividades socioeducativas con personas mayores: Guía de buenas prácticas.**, Panamericana: Madrid,

BUENDÍA, J., **Gerontología y salud. Perspectivas actuales**, Ed. Biblioteca Nueva. Madrid.,

JONES, C. & ROSE, D., **Physical activity instruction of older adults**, Human Kinetics. Champaign, IL, EEUU.,

MELÉNDEZ ORTEGA, A., **Actividad física para personas mayores: las razones para hacer ejercicio**, Ed. Gymnos. Madrid,

MORROW, J. R.; JACKSON, A. W.; DISCH, J. G. & MOOD, D. P., **Measurement and evaluation in human performance**, Human Kinetics. Champaign, IL, EEUU.,

SPIRDUSO, W. W. & ECKERT, H. M., **Physical activity and aging. Human Kinetics**, Champaign, IL, EEUU.,

SPIRDUSO, W., **Physical dimensions of aging.**, Human Kinetics. Champaign, IL, EEUU.,

TAYLOR, A. & JOHNSON, M., **Physiology of exercise and healthy ageing**, Human kinetics. Champaign, IL, EEUU.,

TIMIRAS, P., **Bases fisiológicas del envejecimiento y geriatría**, Masson, México.,

VELLAS, B.; LAFONT, C.; ALLARD, M. y ALBAREDE, J.L., **Transtornos de la postura y riesgo de caída. Del envejecimiento satisfactorio a la pérdida de autonomía.**, Ed. Glosa. Barcelona,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración e prescripción do exercicio físico para a saúde/P02G050V01503

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo I/P02G050V01502

Metodoloxía e planificación do adestramento deportivo II/P02G050V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía: Anatomía humana para o movemento/P02G050V01101

Anatomía: Anatomía e kinesioloxía humana/P02G050V01201

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Biomecánica da técnica deportiva				
Materia	Biomecánica da técnica deportiva			
Código	P02G050V01903			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais Física aplicada			
Coordinador/a	García García, Óscar			
Profesorado	Mato Corzón, Marta María			
Correo-e	oscargarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento e aplicación das leis da mecánica para a análise da técnica deportiva coa intención de mellorar o rendemento e reducir a incidencia de lesións.			

Competencias

Código	
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B3	Coñecemento e comprensión dos factores fisiolóxicos e biomecánicos que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B18	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, aos diferentes campos da actividade física e o deporte.
B20	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde da práctica de actividades físicas inadecuadas.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C3	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, na proposta de tarefas nos procesos de ensino-aprendizaxe a través da actividade física e o deporte
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo
C15	Capacidade para identificar os riscos que se derivan para a saúde do desenvolvemento das actividades físicas inadecuadas entre a poboación que realiza práctica física orientada á saúde
C16	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais ao campo da actividade física e a saúde
C28	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, nas actividades físico-deportivas recreativas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O alumno será capaz de coñecer os principios e aplicacións da *biomecánica á práctica deportiva	B2 B3 B7	
O alumno será capaz de comprender como a *cinemática, a dinámica e a mecánica de fluídos son o fundamento da *biomecánica	B2 B3 B18	C3 C8 C16 C28

O alumno será capaz de coñecer e usar ferramentas de análises *biomecánico de simulación e predición	B2 B7 B12 B18 B23 B26	C3 C8 C16 C28
O alumno será capaz de coñecer e utilizar distintos tipos de análises *biomecánicos da técnica deportiva	B12 B13 B20 B23 B25 B26	C3 C8 C10 C15 C16 C28

Contidos

Tema	
Principios da mecánica clásica aplicados á biomecánica deportiva	Concepto Obxectivos Aplicacións
Técnicas instrumentais da análise biomecánico da técnica deportiva	Análise cuantitativa Análise cualitativa Análise conforme a criterios de rendemento Avaliación da técnica deportiva
Ferramentas de simulación e predición da realización dunha técnica deportiva	Obxectivos Características Aplicacións
Equilibrio dunha estrutura músculo esquelética e do corpo humano	Fundamentos Obxectivos Aplicacións
Elasticidade dos tecidos dunha estrutura músculo esquelética	Fundamento Aplicación
Cinématica aplicada á técnica deportiva	Fundamentos Aplicacións
Dinámica aplicada á técnica deportiva	Fundamentos Aplicacións
Mecánica de fluídos aplicada á técnica deportiva	Fundamentos Aplicacións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	12	24
Presentacións/exposicións	12	12	24
Prácticas de laboratorio	20	32	52
Prácticas en aulas de informática	10	10	20
Titoría en grupo	1	0	1
Sesión maxistral	10	10	20
Informes/memorias de prácticas	1	8	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aplicar os principios biomecánicos na resolución de problemas de aplicación e casos prácticos
Presentacións/exposicións	Exposición das análises biomecánicos realizados de forma clara, concisa e científica
Prácticas de laboratorio	Determinación de obxectivos, obtención, tratamento, presentación e análise de datos biomecánicos en situacións experimentais e reais
Prácticas en aulas de informática	Obtención, tratamento, presentación e análise de datos biomecánicos en situacións experimentais e reais
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e dificultades nos contidos da materia expostas e resoltas de maneira colectiva
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor/a de contidos teóricos fundamentais da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Resolución de problemas e/ou exercicios	El alumno dispondrá de un horario de tutorías para poder solucionar dudas concretas sobre los problemas y ejercicios planteados en clase.
Prácticas de laboratorio	El alumno dispondrá de un horario de tutorías para poder solucionar dudas concretas sobre los contenidos prácticos tratados en clase.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliación continua, entrega en tempo e forma de problemas *biomecánicos	30	B2 B3 B7 B12 B13 B18 B23	C3 C10 C16 C28
Presentacións/exposicións	Avaliación continua, exposición na aula da análise *biomecánico dunha técnica deportiva	30	B12 B13 B20 B23 B25 B26	
Prácticas de laboratorio	Avaliación continua, asistencia e implicación do alumno/a	5	B26	
Prácticas en aulas de informática	Avaliación continua, asistencia e implicación do alumno/a.	5	B26	
Informes/memorias de prácticas	Avaliación continua, entrega en tempo e forma dos informes relativos ás análises realizadas	30	B2 B3 B7 B12 B18	C8 C15

Outros comentarios sobre a Avaliación

No caso de avaliación continua negativa e segunda convocatoria, o alumno/a realizará unha proba final sobre os contidos da materia consistente na resposta curta e resolución de problemas *biomecánicos. Para avaliación positiva da materia, será requisito indispensable ademais dunha avaliación positiva na proba final, a presentación en papel e/ou formato dixital das análises *biomecánicos realizados durante o curso (Apto ou non apto)

Bibliografía. Fontes de información

Aguado, Xabier, **Eficacia y Técnica Deportiva**, 2ª edición,

Hay and Prentice-Hall, **The Biomechanics of Sport and Exercise**,

Bartlett, **Sport Biomechanics**, 1ª edición,

Izquierdo, Mikel, **Biomecánica y bases neuromusculares de la actividad física y el deporte**,

Bartlett y Hong, **Routledge Handbook of Biomechanics and Human Movement Science**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía: Anatomía e kinesiología humana/P02G050V01201

Estatística: Metodoloxía da investigación e estatística na actividade física e o deporte/P02G050V01302

Fisioloxía: Fisioloxía do exercicio II/P02G050V01401

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Deportes náuticos				
Materia	Deportes náuticos			
Código	P02G050V01904			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Rial Fernández, Ramón Benigno			
Profesorado	Rial Fernández, Ramón Benigno			
Correo-e	rrial@edu.xunta.es			
Web				
Descrición xeral	A materia «Deportes Náuticos» impártese no segundo cuadrimestre do terceiro curso do Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte. Nesta materia proporciónase unha visión xeral do Remo e do Piragüismo. Desde unha perspectiva teórica, abórdanse diferentes aspectos desde un punto de vista xeral referentes a súa estrutura externa, o medio no que se desenvolven, os tipos de embarcacións e as súas modalidades, a técnica básica, maniobras, fundamentos do seu adestramento, tipos de competicións, didáctica, aspectos recreativos, etc. Desde unha perspectiva práctica, realízase un percorrido a través de distintos tipos de embarcacións. Debido ó medio no que se desenvolven as prácticas (río Lérez) é requisito imprescindible saber nadar.			

Competencias	
Código	
B7	Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da motricidade humana.
B10	Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B14	Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.
B23	Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.
B24	Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.
C1	Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas
C8	Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo
C9	Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo
C10	Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento e comprensión dos fundamentos, estruturas e funcións das habilidades e patróns da B7 motricidade humana.	
Coñecemento e comprensión dos fundamentos do deporte.	B10
Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.	B12
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B13
Manexo da información científica básica aplicada á actividade física e ao deporte nas súas diferentes manifestacións.	B14
Capacidade para seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo axeitado para cada tipo de actividade.	B23
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B24

Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B25
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B26
Capacidade para deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe relativos á actividade física e ao deporte con atención ás características individuais e contextuais das persoas	C1
Capacidade para aplicar os principios fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais, durante o proceso do adestramento deportivo	C8
Capacidade para promover e avaliar a formación de hábitos perdurables e autónomos de práctica actividade físico-deportiva na poboación que realiza adestramento deportivo	C9
Capacidade para identificar os riscos, que se derivan para a saúde dos deportistas, da práctica de actividades físicas inadecuadas no contexto do adestramento deportivo	C10

Contidos

Tema

TEMA 1: Fundamentación teórica dos deportes náuticos	- Definición - Oríxenes e evolución histórica - Análise do remo e do piragüismo e os seus factores - As reglaxes das embarcacións: . Reglaxes en banco fixo . Reglaxes en banco móvil . Reglaxes en piragüismo e kayak
TEMA 2: Fundamentos técnico-tácticos e didácticos dos deportes náuticos: remo e piragüismo	- Técnica básica do remo e do piragüismo - Fases da palada no remo - Técnica básica de banco fixo - Técnica básica de banco móvil - Defectos técnicos mais frecuentes no remo - Técnica básica do piragüismo - Maniobras no piragüismo. Transporte, vuelco e vaciado. De equilibrio e conducción. De propulsión e combinadas - A palada en kayak. Fases da palada. Exercicios e corrección de erros. - Fundamentos tácticos: . A regata. Tipos. Partes . A estratexia - Postos específicos: . Postos específicos no remo de banco fixo . Postos específicos no remo de banco móvil . Postos específicos no piragüismo
TEMA 3: Estructura formal e funcional dos deportes náuticos: remo e do piragüismo	- Modalidades e especialidades - Categorías - Distancias de competición - Características das embarcacións - Características do sistema de masas - Distancias e tempos de competición - Frecuencia de palada en competición - Relación distancia/tempo de competición/tipo de esforzo - Tipos de competicións no remo e no piragüismo: . En función do recorrido . En función do sistema de competición . Programa olímpico
TEMA 4: O proceso de iniciación deportiva nos deportes náuticos	- Didáctica do remo e do piragüismo: . Ensinanza e aprendizaxe . Iniciación e metodoloxía . Etapas de formación - O medio acuático: . Natural: ríos, lagos, mar . Artificiais: pantanos, pistas . Normas de seguridade . Variables medioambientais externas
TEMA 5: Os deportes náuticos na súa vertiente recreativa e de rendemento	- Aspectos recreativos - O club. Organización - Aspectos de rendemento: . Tecnoloxía aplicada . Materiais - Estructura biomecánica do remo e do piragüismo

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22	3	25

Prácticas de laboratorio	26	20	46
Traballos tutelados	1	0	1
Titoría en grupo	0	12.5	12.5
Prácticas autónomas a través de TIC	0	26	26
Probas de tipo test	1	14.5	15.5
Informes/memorias de prácticas	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos teóricos sobre a materia obxecto de estudo.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Deséñvólvense no río Lérez.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual elabora unha memoria de prácticas sobre a materia.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da mesma e do proceso de aprendizaxe.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia a través das TIC e de xeito autónomo.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo Enténdese por atención personalizada o tempo que o profesor reserva para atender e resolver as dúbidas do alumnado en relación a materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	Polo carácter práctico da materia, haberá que asistir a lo menos ó 80% das sesións prácticas con participación activa como requisito previo para superar a materia no cuatrimestre; supoñen o 60% da cualificación final e realizaránse no río Lérez (tamén poderá facerse algunha práctica en terra nos remoergómetros). A avaliación da docencia práctica realizarase de forma continua mediante o control de asistencia diaria dos alumnos con participación activa e a observación sistemática por parte do profesor do seu rendemento e o nivel técnico acadado o longo do cuatrimestre (avaliarase o transporte do material, o seu axuste, o manexo e maniobrabilidade técnica da embarcación, etc.). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado. O profesor pasará un parte diario de firmas de asistencia as prácticas de laboratorio e ademais o día de presentación da materia, proporcionará unha ficha ós alumnos para que a devolvan ó profesor coa súa fotografía e os datos pertinentes, dentro da primeira semana de comezo das prácticas.	60	B7 C1 B10 C8 B13 C9 B23 C10 B24 B25 B26
Probas de tipo test	Encamiñada a avaliar a integración dos contidos teóricos por parte do alumnado. Enténdese tamén por contido teórico calquera explicación ou concepto que se manexe nas sesións prácticas. Esta proba realizarase na data oficial e constará de 50 preguntas tipo test con 3 opcións de resposta onde por cada 3 respostas erróneas descontarase unha resposta correcta e a súa parte proporcional. A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.	20	B7 C1 B10 C8 B14 C9 B24 C10

Informes/memorias de prácticas	O rematar o cuatrimestre os alumnos, de xeito individual, deberán presentar unha memoria de todas as prácticas feitas e entregala en formato papel. Para elaborar esta memoria o profesor facilitará un modelo tipo de ficha o primeiro día das prácticas de laboratorio. Para completar este informe, o profesor, antes de comenzar cada sesión práctica, indicará brevemente no pantalán ós alumnos os obxetivos, características, contidos, etc. da mesma e os alumnos deberán tomar as notas oportunas; do mesmo xeito os alumnos ó rematar a sesión e traballando pola súa conta deberán completar a ficha. No caso de que os profesores detectasen que as memorias fosen copiadas entre dous ou mais alumnos, éstos deberán facer un traballo individual relacionado coa materia. A data tope para presentar o informe/memoria das prácticas será a data do exámen oficial (fora deste prazo non se recollerá ningunha memoria). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.	20	B7 B10 B12 B23 B26	C1 C8 C10
--------------------------------	---	----	--------------------------------	-----------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Prácticas de laboratorio: Polo carácter práctico da materia, haberá que asistir a lo menos ó 80% das sesións prácticas con participación activa como requisito previo para superar a materia no cuatrimestre; supoñen o 60% da cualificación final e realizaránse no río Lérez (tamén poderá facerse algunha práctica en terra nos remoergómetros). A avaliación da docencia práctica realizarase de forma continua mediante o control de asistencia diaria dos alumnos con participación activa e a observación sistemática por parte do profesor do seu rendemento e o nivel técnico acadado o longo do cuatrimestre (avaliarase o transporte do material, o seu axuste, o manexo e maniobrabilidade técnica da embarcación, etc.). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado. O profesor pasará un parte diario de firmas de asistencia as prácticas de laboratorio e ademais o día de presentación da materia, proporcionará unha ficha ós alumnos para que a devolvan ó profesor coa súa fotografía e os datos pertinentes, dentro da primeira semana de comenzo das prácticas.

Proba tipo test: Supón o 20% da cualificación final. Esta proba realizarase na data oficial e está encamiñada a avaliar a integración dos contidos teóricos (enténdese tamén por contidos teóricos, calquera explicación ou concepto que se manexa nas sesións prácticas de laboratorio). Esta proba escrita constará de 50 preguntas tipo test con 3 opcións de resposta onde por cada 3 respostas erróneas descontarase unha resposta correcta e a súa parte proporcional. A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.

Informe/memoria de prácticas: Supón o 20% de cualificación final. O rematar o cuatrimestre os alumnos, de xeito individual, deberán presentar unha memoria de todas as prácticas feitas e entregala en formato papel. Para elaborar esta memoria o profesor facilitará un modelo tipo de ficha o primeiro día das prácticas de laboratorio. Para completar este informe, o profesor, antes de comenzar cada sesión práctica, indicará brevemente no pantalán ós alumnos os obxetivos, características, contidos, etc. da mesma e os alumnos deberán tomar as notas oportunas; do mesmo xeito os alumnos ó rematar a sesión e traballando pola súa conta deberán completar a ficha. No caso de que os profesores detectasen que as memorias fosen copiadas entre dous ou mais alumnos, éstos deberán facer un traballo individual relacionado coa materia. A data tope para presentar o informe/memoria das prácticas será a data do exámen oficial (fora deste prazo non se recollerá ningunha memoria). A cualificación será de 0 a 10 puntos e haberá que acadar como mínimo 5 puntos para superar este apartado.

Observacións: unha vez cumprido o requisito de asistencia a un mínimo do 80% ás prácticas de laboratorio con participación activa, a cualificación final do alumno será a nota media ponderada de cada un dos tres apartados (60%-20%-20%) sempre coa premisa de haber alcanzado unha puntuación mínima de 5 en cada un dos tres apartados. Se o alumno non chega a 5 en calquera dos tres apartados a súa cualificación na nota final será de suspenso. A cualificación positiva de unha ou dúas partes conservarase únicamente ata a seguinte convocatoria de xullo. No caso de que os alumnos non acaden o requisito de asistir a lo menos ó 80% das sesións prácticas con participación activa non terán opción de superar a materia ó final do cuatrimestre, e deberán presentar un traballo na convocatoria de xullo, que se puntuará de 0 a 10 puntos e consistirá nunha Progresión didáctica para o aprendizaxe do remo e do piragüismo (as pautas do traballo serán facilitadas polo profesor), ademais de facer o pertinente exámen tipo test da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Molina Castillo, C., **Remo de Competición**, Wanceulen,
 Bennett, Jeff, **Manual del kayakista de aguas bravas**, Paidotribo,
 De Bergia Cervantes, E. y otros, **Iniciación al Piragüismo**, Gymnos,
 Isorna-Folgar, M. y otros, **Entrenamiento en piragüismo de aguas tranquilas: avances para la mejora en preparación física, técnica, táctica, psicológica, nutricional y tecnológica**, 2.0 Editora,

Bibliografía complementaria:

- Briones Pérez de La Blanca, Enrique (1990). Remo: Entrenamiento de Base y de Elite. Editorial Wanceulen. Sevilla
- Escuela Nacional de Entrenadores (2002). Apuntes del Curso Nacional de Entrenador de Club: Bloque Específico. Edición F.E.R.
- Francisco García, José Manuel y García Soidán, José Luis (1991). Iniciación al Remo. Editorial Xunta de Galicia (Secretaría Xeral para o Deporte)
- Francisco García, José Manuel (1996). Remo de Banco Fixo. Ediciones Lea
- Sánchez Hernández, J.L. y otros (1993). Piragüismo I. Editorial Comité Olímpico Español
- Sánchez Hernández, J.L. y otros (1993). Piragüismo II. Editorial Comité Olímpico Español

Recomendacións
